

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

DIŞ TİCARET, TİCARET, ESNAF ve KOOPERATİFLERE İLİŞKİN GEÇİCİ İDARİ VERİLER

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİNDE UYGULANAN SİSTEMLER

Tüm dünyada dış ticaret istatistikleri iki ana kategoride yayımlanmaktadır: “**Genel Ticaret Sistemi (GTS)**” ve “**Özel Ticaret Sistemi (ÖTS)**”. Genel Ticaret Sistemi’nde (GTS), Gümrük alanlarına ve serbest bölgelere giren ve çıkan mallar da dış ticaret verisinde yer almaktadır. Özel Ticaret Sistemi’nde (ÖTS) ise gümrük sınırı esas alınmaktadır. Bu tanıma göre serbest bölgeler ve gümrük antrepoları gümrük sınırı dışında yer almaktadır.

Dünya örneklerine bakıldığında; GTS kullanımının ÖTS’ye nazaran daha yaygın olduğu görülmektedir. Türkiye’nin de dâhil olduğu 74 ülke ÖTS ile dış ticaret verilerini açıklamaktadır. AB ülkeleri genellikle ÖTS’yi tercih ederken, İngiltere başta olmak üzere bazı AB ülkeleri ile beraber, ABD, ÇHC, Kanada, Japonya, Rusya, G. Kore ve Hindistan gibi toplam 117 ülke ise GTS’yi kullanmaktadır. Fransa ve İtalya ise ÖTS’yi benimsemektedir. Ülkelerin çoğu tek bir sisteme göre veri yayımlamakla birlikte, her 2 sisteme göre de veri üretilebilmektedir. Ülkemiz Merkez Bankası da Ödemeler Dengesi hesaplarında GTS’yi kullanmaktadır.

2019 yılı itibarıyla, dış ticaret istatistikleri hem Genel Ticaret Sistemine göre, hem de Özel Ticaret Sistemine göre analiz edilerek açıklanmaktadır.

2019 yılı Aralık ayına ilişkin dış ticaret verileri Bakanlığımız idari kayıtlarından, diğer dönemlere ilişkin veriler ise Bakanlığımız ve TÜİK ile ortaklaşa hazırlanarak TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılan resmi dış ticaret verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, GTS ve ÖTS kapsamındaki Resmi Dış Ticaret İstatistikleri, her ayın son iş günü TÜİK’ in resmi internet sayfasından kamuoyuna duyurulmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I. DIŞ TİCARET VERİLERİ

I.I.A. GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Aralık ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 4,87 oranında, ithalat ise % 20,05 oranında artmıştır.

2019 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 4,87 artarak 15 milyar 385 milyon dolar,
- İthalat, % 20,05 artarak 20 milyar 105 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 12,96 artarak 35 milyar 490 milyon dolar olmuştur.

GTS kapsamında 2019 yılının tamamında ise 2018 yılına göre;

- İhracat bir önceki döneme göre % 2,04 oranında artış ile 180 milyar 468 milyon dolar,
- İthalat % 8,99 oranında azalış ile 210 milyar 394 milyon dolar,
- Dış ticaret açığı % 44,91 oranında azalarak 29 milyar 926 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi ise % 4,21 azalışla 390 milyar 863 milyon dolar olmuştur.

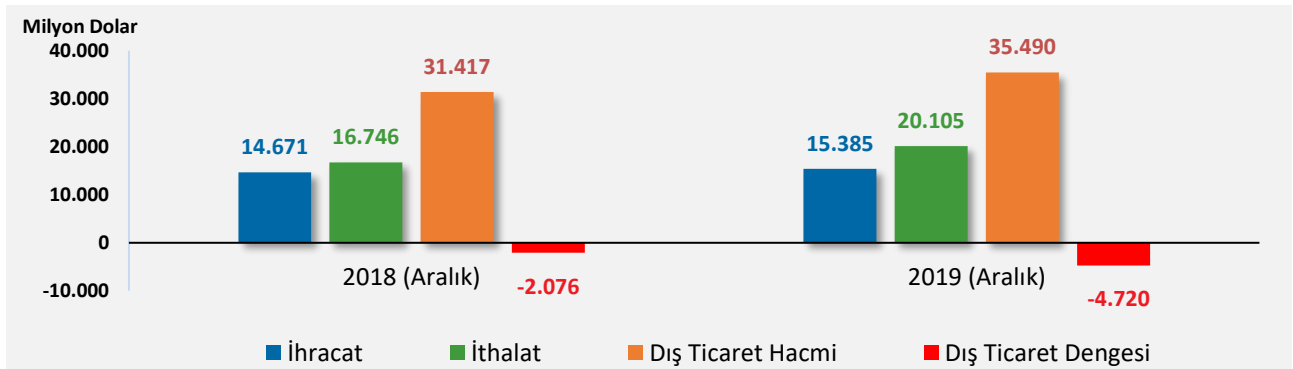
2019 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 85,8 olmuştur.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılında % 76,5 iken 2019 yılında bu oran % 85,8 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 1: GTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Aralık			Ocak-Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	14.671	15.385	4,87	176.861	180.468	2,04
İthalat	16.746	20.105	20,05	231.184	210.394	-8,99
Dış Ticaret Hacmi	31.417	35.490	12,96	408.044	390.863	-4,21
Dış Ticaret Dengesi	-2.076	-4.720	127,39	-54.323	-29.926	-44,91
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	87,6	76,5		76,5	85,8	

Grafik 1: GTS'ye Göre Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.I.B. GTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (6 milyar 988 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (6 milyar 451 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (1 milyar 847 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 2: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.839	1.847	0,44	20.963	21.545	2,78
2	Ham madde (Ara mallar)	6.773	6.988	3,17	83.994	85.083	1,30
3	Tüketim malları	5.952	6.451	8,38	71.037	72.736	2,39
	Diğer	107	99	-7,37	866	1.103	27,40
	Toplam	14.671	15.385	4,87	176.861	180.468	2,04

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (15 milyar 99 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 756 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (2 milyar 219 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.382	2.756	15,69	30.154	26.091	-13,47
2	Ham madde (Ara mallar)	12.654	15.099	19,33	174.821	162.555	-7,02
3	Tüketim malları	1.637	2.219	35,58	25.421	21.197	-16,62
	Diğer	73	30	-58,97	788	551	-30,03
	Toplam	16.746	20.105	20,05	231.184	210.394	-8,99

I.I.C. GTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl “Motorlu Kara Taşıtları” olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları” faslını (2 milyar 261 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler” (1 milyar 534 milyon dolar) ve “Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

verme cihazları” (902 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	Aralık		Ocak-Aralık	
		2018	2019	2018	2019
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları	2.245	2.261	27.525	26.886
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	1.436	1.534	17.047	17.708
3	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	853	902	9.727	9.718
4	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	572	769	5.541	8.286
5	Demir ve çelik	1.098	759	11.521	10.046
	Diğer	8.466	9.160	105.500	107.825
Toplam		14.671	15.385	176.861	180.468

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl “Mineral Yakıtlar” olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en çok ithal edilen “Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler” faslını (3 milyar 800 milyon dolar), “Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler” (2 milyar 306 milyon dolar) ve “Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar” (1 milyar 630 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	Aralık		Ocak-Aralık	
		2018	2019	2018	2019
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	4.015	3.800	43.613	41.733
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	1.923	2.306	26.876	22.182
3	Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	706	1.630	12.568	13.366
4	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	1.249	1.492	17.285	15.455
5	Demir ve çelik	1.164	1.463	18.594	15.053
	Diğer	7.689	9.415	112.248	102.606
Toplam		16.746	20.105	231.184	210.394

I.I.D. GTS Kapsamında Ükelere Göre İhracat ve İthalat

GTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, Irak ve İngiltere olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 294 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Irak (969 milyon dolar) ve İngiltere (885 milyon dolar) izlemektedir.

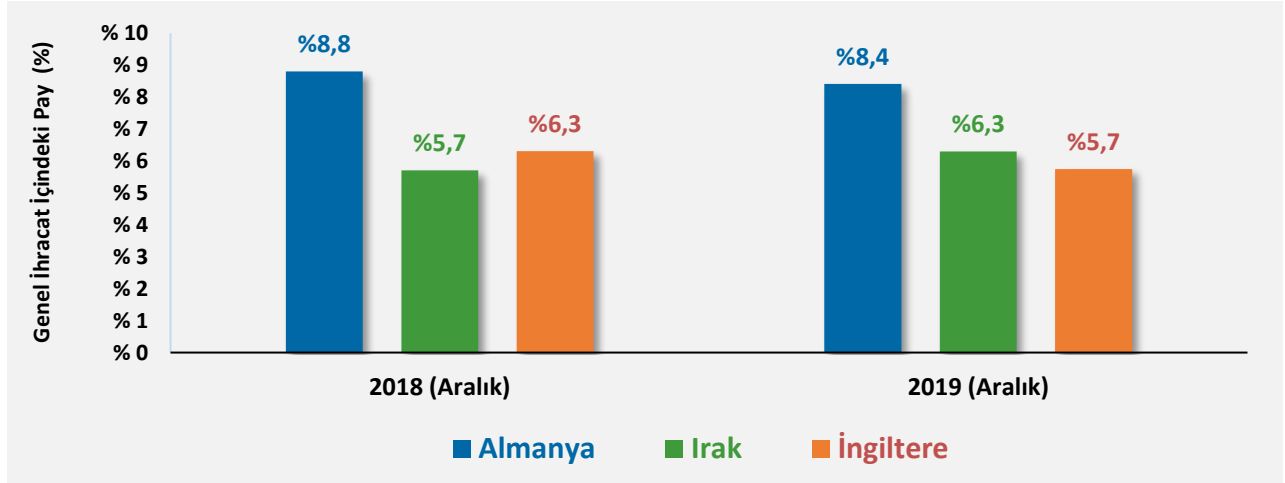

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Almanya	1.291	1.294	0,21	17.347	16.627	-4,15
2	Irak	837	969	15,75	9.547	10.257	7,44
3	İngiltere	926	885	-4,44	11.475	11.283	-1,67
4	ABD	787	765	-2,84	9.071	8.971	-1,10
5	İtalya	779	749	-3,79	9.994	9.740	-2,54
	Diğer	10.051	10.724	6,69	119.427	123.590	3,49
	Toplam	14.671	15.385	4,87	176.861	180.468	2,04

Grafik 2: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

GTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Rusya Federasyonu, Almanya ve Çin olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en fazla ithalat yapılan ülke Rusya Federasyonu (2 milyar 361 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (2 milyar 15 milyon dolar) ve Çin (1 milyar 880 milyon dolar) izlemektedir.

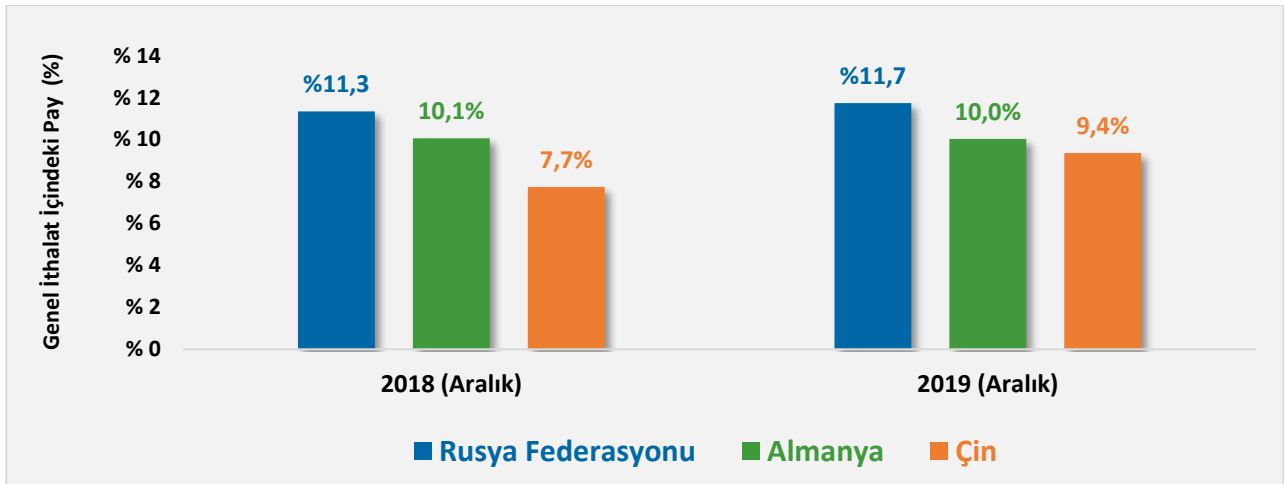

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Rusya Federasyonu	1.898	2.361	24,36	22.711	23.117	1,79
2	Almanya	1.684	2.015	19,67	21.535	19.281	-10,47
3	Çin	1.296	1.880	45,11	21.506	19.141	-11,00
4	ABD	1.051	1.016	-3,33	12.996	11.891	-8,50
5	İtalya	801	926	15,56	10.792	9.351	-13,35
	Diğer	10.016	11.906	18,87	141.644	127.613	-9,91
	Toplam	16.746	20.105	20,05	231.184	210.394	-8,99

Grafik 3: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (GTS)

I.I.E. GTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

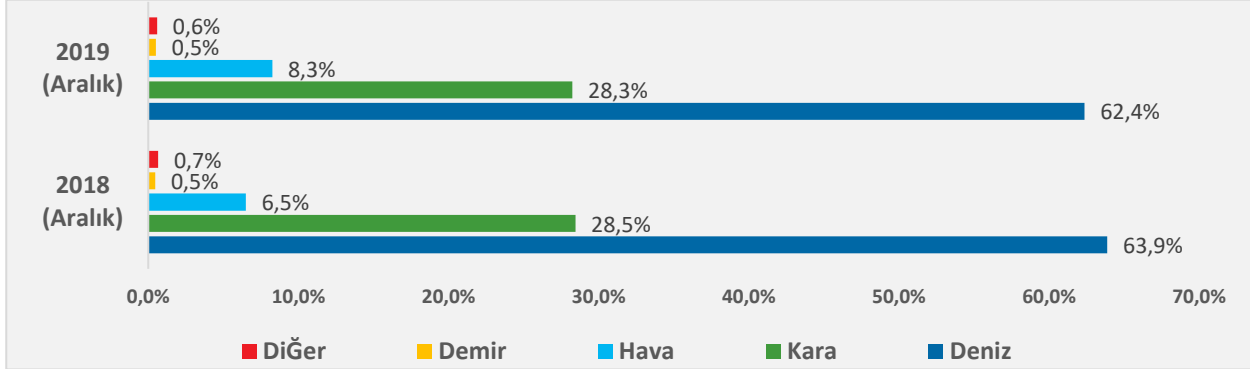
GTS'ye göre 2019 yılı Aralık ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (9 milyar 596 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (4 milyar 347 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 272 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

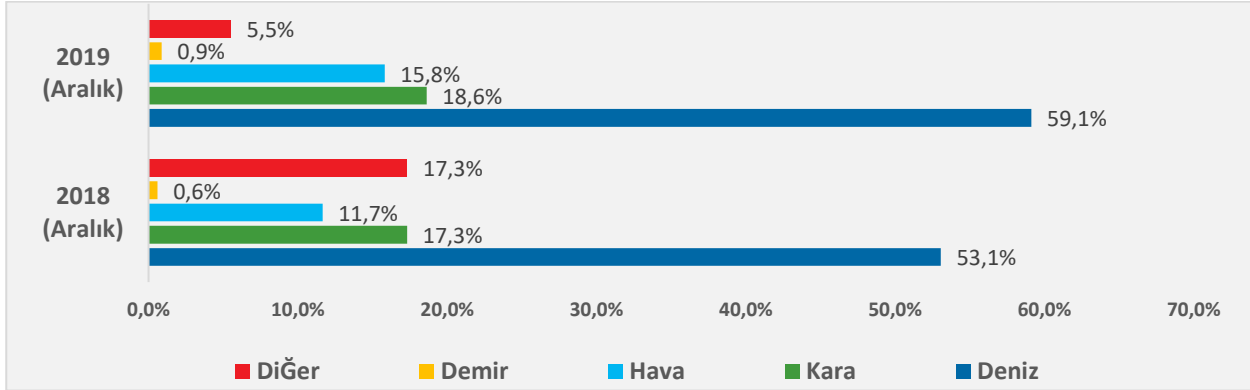
Grafik 4: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

GTS'ye göre 2019 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (11 milyar 887 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" ulaşımı (3 milyar 746 milyon dolar) ve "Hava Yolu" (3 milyar 182 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 5: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (GTS)

Not: Diğer taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.I.F. GTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2019 yılı Aralık ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (9 milyar 235 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (2 milyar 139 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (1 milyar 848 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 8: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İhracat)	Aralık			Ocak-Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	9.054	9.235	2,00	115.258	116.003	0,65
Peşin Ödeme	1.725	2.139	23,98	18.121	22.675	25,13
Vesaik Mukabili Ödeme	1.832	1.848	0,85	22.726	21.179	-6,81
Vadeli Akreditif	234	203	-13,26	2.545	2.391	-6,06
Bedelsiz	163	154	-5,34	1.705	1.737	1,86
Akreditif	1.140	909	-20,29	10.452	11.077	5,97
Diğer*	522	897	71,94	6.053	5.407	-10,68
TOPLAM	14.671	15.385	4,87	176.861	180.468	2,04

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2019 yılı Aralık ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (11 milyar 344 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (5 milyar 93 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (1 milyar 24 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 9: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (GTS)

Ödeme Şekli (İthalat)	Aralık			Ocak-Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	10.344	11.344	9,66	126.069	129.044	2,36
Peşin Ödeme	3.373	5.093	50,99	58.845	43.744	-25,66
Vesaik Mukabili Ödeme	412	515	25,03	7.601	6.107	-19,65
Vadeli Akreditif	868	1.024	18,04	10.665	12.842	20,42
Bedelsiz	1.044	990	-5,15	11.576	11.024	-4,77
Akreditif	473	445	-6,00	9.288	4.562	-50,88
Diğer*	232	693	198,67	7.141	3.072	-56,99
TOPLAM	16.746	20.105	20,05	231.184	210.394	-8,99

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.A. ÖTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Aralık ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 6,39 oranında, ithalat ise % 14,88 oranında artmıştır.

2019 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 6,39 artarak 14 milyar 693 milyon dolar,
- İthalat, % 14,88 artarak 19 milyar 18 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 11,02 artarak 33 milyar 711 milyon dolar olmuştur.

ÖTS kapsamında 2019 yılının tamamında ise 2018 yılına göre;

- İhracat bir önceki döneme göre % 2,18 oranında artış ile 171 milyar 579 milyon dolar,
- İthalat % 9,12 oranında azalış ile 202 milyar 704 milyon dolar,
- Dış ticaret açığı % 43,54 oranında azalarak 31 milyar 125 milyon dolar ,
- Dış ticaret hacmi ise % 4,27 azalışla 374 milyar 283 milyon dolar olmuştur.

2019 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı % 84,6 olmuştur.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2018 yılında % 75,3 iken 2019 yılında bu oran % 84,6 seviyesine yükselmiştir.

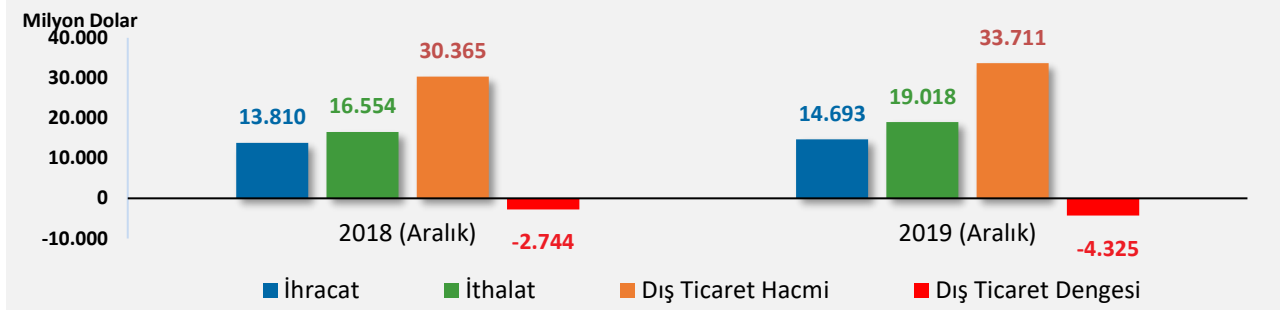
Tablo 10: ÖTS'ye Göre Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	Aralık			Ocak-Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
İhracat	13.810	14.693	6,39	167.921	171.579	2,18
İthalat	16.554	19.018	14,88	223.047	202.704	-9,12
Dış Ticaret Hacmi	30.365	33.711	11,02	390.968	374.283	-4,27
Dış Ticaret Dengesi	-2.744	-4.325	57,60	-55.126	-31.125	-43,54
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	83,4	77,3		75,3	84,6	

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Grafik 6: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

I.II.B. ÖTS Kapsamında Geniş Ekonomik Grupların (GEG) Sınıflamasına Göre İhracat ve İthalat

En fazla ihracat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (6 milyar 555 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (6 milyar 207 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (1 milyar 774 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 11: GEG Sınıflamasına Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	1.721	1.774	3,06	19.843	20.439	3,00
2	Ham madde (Ara mallar)	6.338	6.555	3,43	79.264	80.202	1,18
3	Tüketim malları	5.645	6.207	9,96	68.031	69.794	2,59
	Diğer	106	157	47,75	783	1.144	46,20
Toplam		13.810	14.693	6,39	167.921	171.579	2,18

En fazla ithalat “Ham madde (Ara mallar)” grubundan yapılmıştır.

2019 yılı Aralık ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (14 milyar 344 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 709 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 935 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 12: GEG Sınıflamasına Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Sektör adı	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Yatırım (Sermaye) malları	2.525	2.709	7,31	29.304	25.766	-12,07
2	Ham madde (Ara mallar)	12.212	14.344	17,45	170.048	157.895	-7,15
3	Tüketim malları	1.737	1.935	11,43	22.878	18.493	-19,17
	Diğer	80	30	-63,19	817	550	-32,69
Toplam		16.554	19.018	14,88	223.047	202.704	-9,12

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.C. ÖTS Kapsamında Fasıllara Göre İhracat ve İthalat

ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan fasıl "Motorlu Kara Taşıtları" olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en çok ihraç edilen "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları" faslını (2 milyar 274 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" (1 milyar 430 milyon dolar) ve "Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları" (822 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 13: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Aralık		Ocak-Aralık	
		2018	2019	2018	2019
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler, diğer kara taşıtları	2.163	2.274	26.758	26.176
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	1.315	1.430	15.828	16.457
3	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	779	822	8.723	8.730
4	Demir ve çelik	1.088	759	11.546	9.944
5	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	664	693	9.042	9.095
	Diğer	7.800	8.715	96.023	101.177
Toplam		13.810	14.693	167.921	171.579

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan fasıl "Mineral Yakıtlar" olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en çok ithal edilen "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler" faslını (3 milyar 634 milyon dolar), "Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler" (2 milyar 204 milyon dolar) ve "Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (1 milyar 614 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 14: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Fasil Açıklaması	Aralık		Ocak-Aralık	
		2018	2019	2018	2019
1	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler	3.924	3.634	43.006	41.184
2	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	1.960	2.204	25.770	21.525
3	Kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	705	1.614	12.557	13.311
4	Demir ve çelik	1.146	1.432	18.401	14.681
5	Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları	1.210	1.412	16.570	14.993
	Diğer	7.609	8.723	106.744	97.010
Toplam		16.554	19.018	223.047	202.704

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.D. ÖTS Kapsamında Ülkelere Göre İhracat ve İthalat

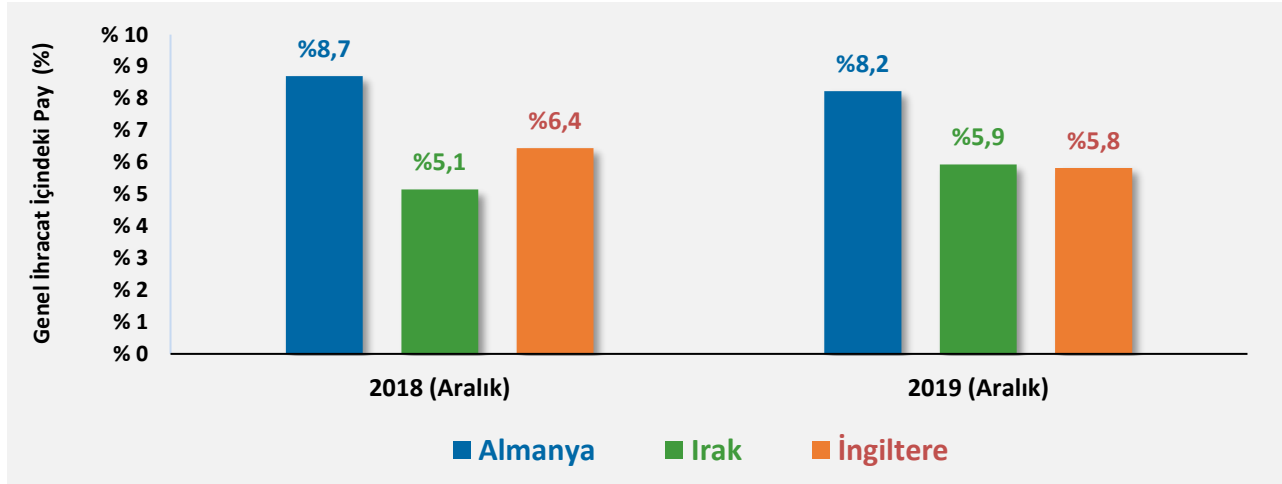
ÖTS'ye göre en fazla ihracat yapılan ülkeler sırasıyla Almanya, Irak ve İngiltere olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 209 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Irak (872 milyon dolar) ve İngiltere (855 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 15: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Almanya	1.202	1.209	0,60	16.137	15.439	-4,33
2	Irak	711	872	22,67	8.346	9.003	7,87
3	İngiltere	890	855	-3,91	11.107	10.872	-2,11
4	İtalya	738	717	-2,80	9.560	9.301	-2,71
5	ABD	697	659	-5,46	8.305	8.058	-2,97
	Diğer	9.573	10.381	8,44	114.466	118.906	3,88
	Toplam	13.810	14.693	6,39	167.921	171.579	2,18

Grafik 7: İhracatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

ÖTS'ye göre en fazla ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Rusya Federasyonu, Almanya ve Çin olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında en fazla ithalat yapılan ülke Rusya Federasyonu (2 milyar 163 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 844 milyon dolar) ve Çin (1 milyar 784 milyon dolar) izlemektedir.

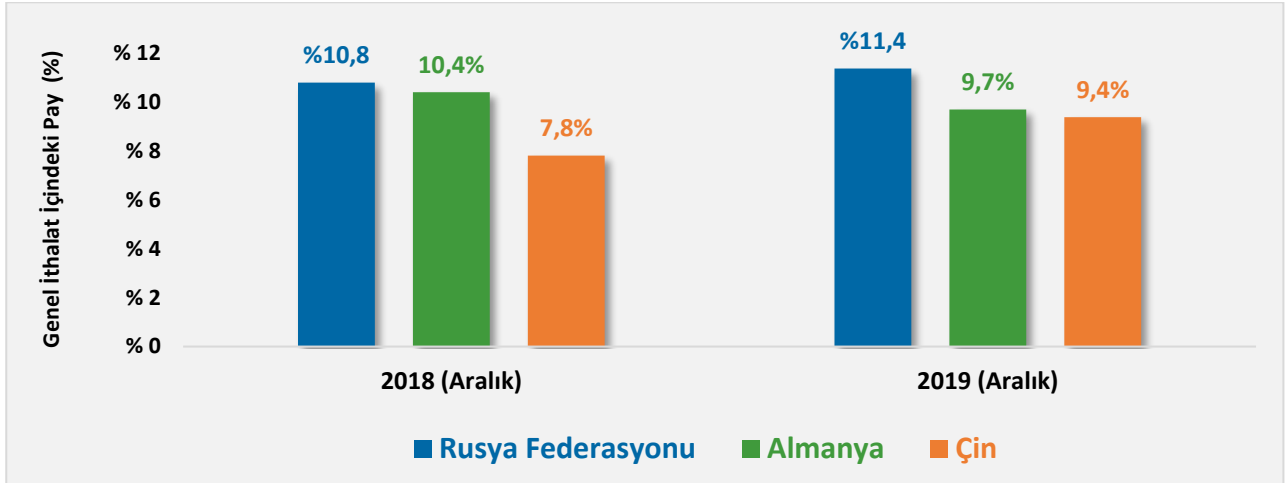

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 16: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Sıra No	Ülke Adı	Aralık			Ocak-Aralık		
		2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
1	Rusya Federasyonu	1.786	2.163	21,09	21.990	22.454	2,11
2	Almanya	1.720	1.844	7,20	20.407	17.977	-11,91
3	Çin	1.292	1.784	38,06	20.719	18.497	-10,72
4	ABD	997	959	-3,78	12.378	11.228	-9,29
5	İtalya	783	845	7,98	10.154	8.612	-15,19
	Diğer	9.977	11.423	14,50	137.399	123.935	-9,80
	Toplam	16.554	19.018	14,88	223.047	202.704	-9,12

Grafik 8: İthalatta İlk 3 Ülkenin Genel İçindeki Payları (ÖTS)

I.II.E. ÖTS Kapsamında Taşıma Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

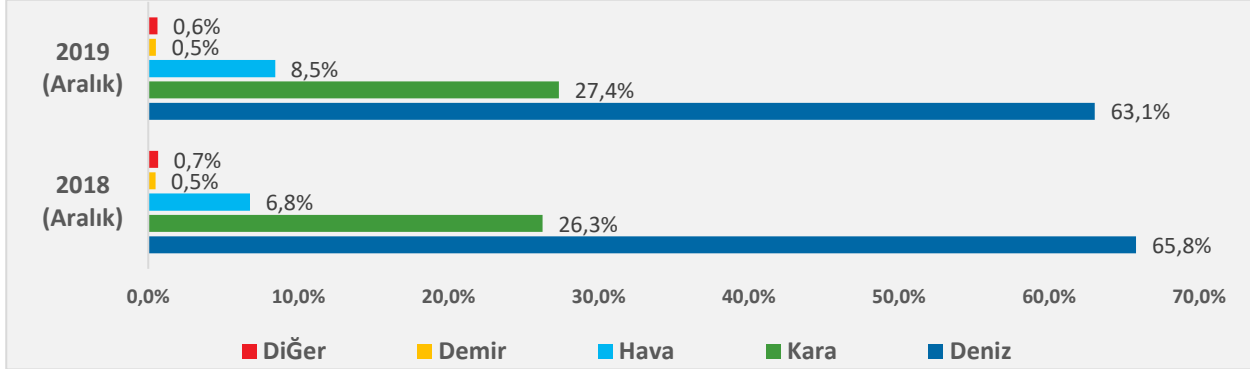
ÖTS'ye göre 2019 yılı Aralık ayında dış ticarete en çok kullanılan taşıma şekli Deniz Yolu taşımacılığı olmuştur.

2019 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ihracatın taşıma şekillerine bakıldığında en çok ihracat "Deniz Yolu" (9 milyar 265 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" (4 milyar 20 milyon dolar) ve "Hava Yolu" ulaşımı (1 milyar 242 milyon dolar) izlemektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

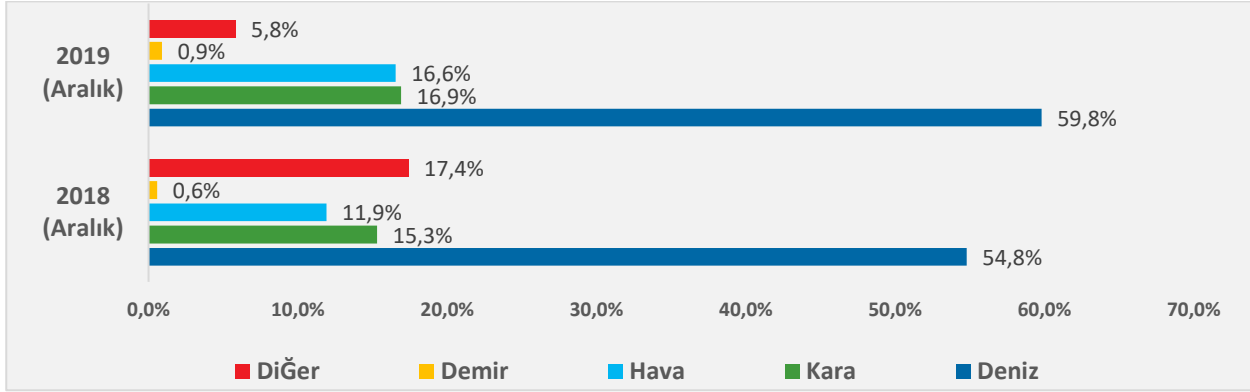
Grafik 9: Taşıma Şekillerine Göre İhracat (%) (ÖTS)

Not: Diğ er taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

ÖTS'ye göre 2019 yılı Aralık ayında gerçekleştirilen ithalatın taşıma şekillerine bakıldığında ise, en çok ithalat "Deniz Yolu" (11 milyar 376 milyon dolar) ile yapılırken, bu taşıma şeklini sırasıyla "Kara Yolu" ulaşımı (3 milyar 217 milyon dolar) ve "Hava Yolu" (3 milyar 148 milyon dolar) izlemektedir.

Grafik 10: Taşıma Şekillerine Göre İthalat (%) (ÖTS)

Not: Diğ er taşıma şekli, kendinden hareketli araçlar, boru hattı ve postayla göndermeyi de içermektedir.

I.II.F. ÖTS Kapsamında Ödeme Şekillerine Göre İhracat ve İthalat

2019 yılı Aralık ayında ihracatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ihracat "Mal Mukabili Ödeme" (9 milyar 416 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (2 milyar 162 milyon dolar) ve "Vesaik Mukabili Ödeme" (1 milyar 829 milyon dolar) takip etmiştir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

Tablo 17: Ödeme Şekillerine Göre İhracat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli	Aralık			Ocak-Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	8.781	9.416	7,24	111.964	113.216	1,12
Peşin Ödeme	1.674	2.162	29,17	17.537	22.216	26,68
Vesaik Mukabili Ödeme	1.815	1.829	0,76	22.460	20.905	-6,92
Vadeli Akreditif	235	204	-13,08	2.530	2.375	-6,16
Bedelsiz	153	152	-0,75	1.644	1.603	-2,52
Akreditif	1.138	909	-20,12	10.407	11.037	6,05
Diğer*	15	22	42,91	1.378	227	-83,51
TOPLAM	13.810	14.693	6,39	167.921	171.579	2,18

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

2019 yılı Aralık ayında ithalatta tercih edilen ödeme şekillerine bakıldığında; en çok ithalat "Mal Mukabili Ödeme" (9 milyar 141 milyon dolar) ile yapılırken, bu ödeme şeklini "Peşin Ödeme" (6 milyar 684 milyon dolar) ve "Vadeli Akreditif" (1 milyar 57 milyon dolar) takip etmiştir.

Tablo 18: Ödeme Şekillerine Göre İthalat (Milyon Dolar) (ÖTS)

Ödeme Şekli	Aralık			Ocak-Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)	2018	2019	Değişim (%)
Mal Mukabili Ödeme	8.447	9.141	8,21	109.956	105.946	-3,65
Peşin Ödeme	4.930	6.684	35,58	70.944	59.387	-16,29
Vesaik Mukabili Ödeme	472	562	18,99	7.755	6.814	-12,13
Vadeli Akreditif	905	1.057	16,74	11.388	13.223	16,11
Bedelsiz	926	902	-2,57	8.834	9.654	9,28
Akreditif	620	495	-20,18	10.582	5.491	-48,11
Diğer*	253	177	-30,12	3.588	2.189	-38,99
TOPLAM	16.554	19.018	14,88	223.047	202.704	-9,12

*"Diğer": Bağlı Muamele, Kabul Kredili Akreditif, Kabul Kredili Vesaik Mukabili, Kabul Kredili Mal Mukabili, Peşin Akreditif, Özel takas ve Özel Hesap ödeme şekillerini içermektedir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

I.II.G. ÖTS Kapsamında TL ile Beyan Edilen İhracat ve İthalat

Tablo 19: TL ile Yapılan Dış Ticaret

Yıl	Beyanname Türü	Kıymet (Milyon TL)	Ülke Sayısı	Firma Sayısı
2018 (Aralık)	İhracat	3.996	172	6.548
	İthalat	4.819	107	1.056
2019 (Aralık)	İhracat	4.632	179	7.188
	İthalat	6.728	110	1.071
Değişim (%)	İhracat	15,91	4,07	9,77
	İthalat	39,63	2,80	1,42

2019 yılı Aralık ayında milli paramızla ihracat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 179'a yükselirken, aynı dönemde milli paramızla ihracat yapan firma sayısı 7.188 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ihracat geçen yılın aynı ayına göre % 15,91 artış göstermiştir.

2019 yılı Aralık ayında milli paramızla ithalat işlemlerini gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 110'a yükselirken, aynı dönemde milli paramızla ithalat yapan firma sayısı 1.071 olmuştur. Ayrıca, bu dönemde TL ile yapılan ithalat bir önceki yılın aynı ayına göre % 39,63 oranında artmıştır.

II. GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN VERİLER

2019 yılı Aralık ayında 14,9 Milyar TL vergi Gümrük İdarelerince tahsil edildi.

Gümrük İdareleri tarafından 2019 yılı Kasım ayında 14 milyar 421 milyon TL, 2019 yılı Aralık ayında 14 milyar 858 milyon TL vergi tahsil edilmiştir. 2019 yılı Ocak-Kasım döneminde ülkemiz vergi gelirleri toplamı 613 milyar 242 milyon TL olup, Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payı % 22,84 olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılının tamamında Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplamı ise 154 milyar 929 milyon TL'dir.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

III. ŞİRKET VERİLERİ

Tablo 20: Türlerine Göre Aktif Firma Sayıları

Türü	Aktif Firma
Limited Şirket	860.066
Ticari İşletme	728.515
Şube	209.196
Anonim Şirket	136.909
Kooperatif	36.070
Kollektif Şirket	35.700
Komandit Şirket	1.778
Donatma İştiraki	0
Toplam	2.008.234

2019 yılı Kasım ayında toplam aktif firma sayısı 2.003.146 iken, Aralık ayında 5.088 adet artarak 2.008.234 olmuştur.

IV. HAL KAYIT SİSTEMİ VERİLERİ

Tablo 21: Hal Kayıt Sistemi Verileri

Dönem	Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)
Hal Kayıt Sistemine Kayıtlı Kişi Sayısı	49.835	53.181	6,71
Bildirim Sayısı	13.928.872	16.385.838	17,64

2019 yılı Aralık ayında Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısı 53.181, bildirim sayısı ise 16.385.838 'dir. Bu dönemde, bir önceki yılın aynı ayına göre Hal Kayıt Sistemine kayıtlı kişi sayısında %6,71'lik artış, bildirim sayısında da % 17,64'lük bir artış olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI
2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

V. ESNAF, SANATKÂRLAR VE KOOPERATİFÇİLİK VERİLERİ

Tablo 22: Esnaf ve Sanatkâr Sayıları

Esnaf ve Sanatkarlar	Sayı
Kadın	297.772
Erkek	1.494.181
Toplam	1.791.953
Esnaf ve Sanatkâr İşyeri Sayısı	1.928.389

2019 yılı Aralık ayında esnaf ve sanatkâr sayısı 1.791.953 iken, toplam işyeri sayısı ise 1.928.389 olmuştur.

Tablo 23: Kooperatif ve Ortak Sayıları

Dönem	Aralık		
	2018	2019	Değişim (%)
Kooperatif Sayısı	11.956	12.346	0,032
Ortak Sayısı	1.563.969	1.567.404	0,002

2019 yılı Aralık ayında Türkiye genelinde kooperatif sayısı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,03 artarak 12.346'ya ulaşmıştır. Aynı dönemde kooperatiflerin ortak sayısı ise 1.567.404 olmuştur.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI 2019 YILI ARALIK AYI VERİ BÜLTENİ

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığı'na aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığı'na hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.